

กฎหมาย ระเบียบ จรรยาบรรณวิชาชีพ
ที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการครู

จรรยาบรรณครู

โรงเรียนกำแพง
อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28
คำนำ

เอกสารเล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ศึกษา และเป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติตามกฎหมาย และประพฤติปฏิบัติอย่างมีจริยธรรม โดยมีกระบวนการในการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรยึดมั่นต่อการปฏิบัติตามกฎหมาย นโยบาย กฎระเบียบ ข้อบังคับของกระทรวงศึกษาธิการ และมีจริยธรรมในการทำงาน

คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์ แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา

โรงเรียนกำแพง

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ความหมายของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	1
สรุป พรบ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542	2
วินัยข้าราชการครู	9
จรรยาบรรณครู	16
มาตรฐานการปฏิบัติตน (จรรยาบรรณของวิชาชีพ)	19
อุดมการณ์ครู และ เอกลักษณ์ของครู	20
การดำรงตนตามระเบียบวินัยและจรรยาบรรณที่ดี	21
การดำเนินการกรณีผู้ประกอบวิชาชีพประพฤติผิดจรรยาบรรณ	24
กรณีตัวอย่าง การประพฤติผิดจรรยาบรรณวิชาชีพครู	25
การกำหนดจำนวนครั้งการลาและการมาทำงานของข้าราชการ	27

ความหมายของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

ข้าราชการครูตาม (จ.18) หมายถึง ข้าราชการครูที่กำหนดไว้ตาม จ.18 ของโรงเรียน ซึ่งอาจจะมากหรือน้อยกว่าจำนวนข้าราชการครูที่สอนในโรงเรียนจริง เนื่องจากมีข้าราชการครูบางส่วนไปช่วยราชการที่โรงเรียนอื่นหรือศึกษาต่อ หรือข้าราชการครูจากโรงเรียนอื่นมาช่วย

ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานจริงในสถานศึกษา หมายถึง ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานสอนในสถานศึกษานั้น ๆ จริง ซึ่งอาจจะมากหรือน้อยกว่าจำนวนข้าราชการครูตามกรอบอัตรากำลัง เนื่องจากมีข้าราชการครูบางส่วนไปช่วยราชการที่โรงเรียนอื่นหรือลาศึกษาต่อ หรือข้าราชการครูจากโรงเรียนอื่นมาช่วยราชการ

ครูผู้ช่วย หมายถึง ข้าราชการครูที่อยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติราชการ

ครู หมายถึง ข้าราชการครู คศ.1 และ ครู คศ.2 ที่ยังไม่ได้รับการประเมินวิทยฐานะ

ครูชำนาญการ หมายถึง ข้าราชการครูที่ได้รับเงินเดือน คศ.2

ครูชำนาญการพิเศษ หมายถึง ข้าราชการครูที่ได้รับเงินเดือน คศ.3

ครูเชี่ยวชาญ หมายถึง ข้าราชการครูที่ได้รับเงินเดือน คศ.4

ครูเชี่ยวชาญพิเศษ หมายถึง ข้าราชการครูที่ได้รับเงินเดือน คศ.5

ครูอัตราจ้างชั่วคราว หมายถึง ครูที่จ้างชั่วคราวด้วยงบประมาณในโครงการต่าง ๆ จากส่วนราชการที่จัดสรรให้ และจากงบประมาณอื่น

ลูกจ้างประจำ หมายถึง ลูกจ้างประจำที่ได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณของทางราชการหมวดลูกจ้างประจำ

ลูกจ้างชั่วคราว หมายถึง ลูกจ้างที่จ้างชั่วคราวด้วยเงินงบประมาณของทางราชการ และจากงบประมาณอื่น

พนักงานราชการ หมายถึง บุคคลซึ่งได้รับการจ้างตามสัญญาจ้าง โดยได้รับค่าตอบแทนจากงบประมาณของส่วนราชการ เพื่อพนักงานของรัฐในการปฏิบัติงานให้กับส่วนราชการนั้น

สรุป พรบ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542

เป็นการสรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับ พรบ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 โดยย่อเพื่อความเข้าใจได้ง่ายครับ โดยแยกเป็นหมวดๆดังนี้

หมวด 1 บททั่วไป ความมุ่งหมายและหลักการ

พระราชบัญญัติฉบับนี้มีเจตนารมณ์ที่ต้องการเน้นย้ำว่าการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

การจัดการศึกษา ให้ยึดหลักดังนี้

- 1) เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน
- 2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
- 3) การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

สำหรับเรื่องการจัดระบบ โครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษา ให้ยึดหลักดังนี้

- 1) มีเอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลายในการปฏิบัติ
- 2) มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 3) มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาและจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุก ระดับและ

ประเภท

4) มีหลักการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและการพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

5) ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา

6) การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เอกชน องค์กรเอก

ชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น

หมวด 2 สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา

บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

– บุคคล ซึ่งมีความบกพร่องทางด้านต่าง ๆ หรือมีร่างกายพิการ หรือมีความต้องการเป็นพิเศษ หรือผู้ด้อยโอกาสมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ

– บิดามารดา หรือผู้ปกครองมีหน้าที่จัดให้บุตรหรือบุคคลในความดูแลได้รับการศึกษาทั้งภาคบังคับ และนอกเหนือจากภาคบังคับตามความพร้อมของครอบครัว

– บิดามารดา บุคคล ชุมชน องค์กร และสถาบันต่าง ๆ ทางสังคมที่สนับสนุนหรือจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์ตามควรแก่กรณีดังนี้

- การสนับสนุนจากรัฐให้มีความรู้ ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาแก่บุตรหรือผู้ซึ่งอยู่ในความดูแล รวมทั้งเงินอุดหนุนสำหรับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- การลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีสำหรับค่าใช้จ่ายการศึกษา

หมวด 3 ระบบการศึกษา

การจัดการศึกษามีสามรูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สถานศึกษาจัดได้ทั้งสามรูปแบบ และให้มีการเทียบโอนผลการเรียนที่ผู้เรียนสะสมไว้ระหว่างรูปแบบเดียวกันหรือต่างรูปแบบได้ ไม่ว่าจะเป็นผลการเรียนจากสถานศึกษาเดียวกันหรือไม่ก็ตาม การศึกษาในระบบมีสองระดับ คือ การศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งจัดไม่น้อยกว่า 12 ปี ก่อนระดับอุดมศึกษา และระดับอุดมศึกษา ซึ่งแบ่งเป็นระดับต่ำกว่าปริญญา และระดับปริญญา ให้มีการศึกษาภาคบังคับแก่ปี นับจากอายุย่างเข้าปีที่เจ็ด จนอายุย่างเข้าปีที่สิบหก หรือเมื่อสอบได้ชั้นปีที่เก้าของการศึกษาภาคบังคับ

- สำหรับเรื่องสถานศึกษานั้น การศึกษาปฐมวัย และการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้จัดใน

- 1) สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย
- 2) โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนของรัฐ เอกชน และโรงเรียนที่สังกัดสถาบันศาสนา
- 3) ศูนย์การเรียน ได้แก่ สถานที่เรียนที่หน่วยงานจัดการศึกษานอกโรงเรียน บุคคล ครอบครัว ชุมชน

องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ โรงพยาบาล สถาบันทางการแพทย์ สถานสงเคราะห์ และสถาบันสังคมอื่นเป็นผู้จัด

- การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ให้จัดในมหาวิทยาลัย สถาบัน วิทยาลัย หรือ หน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น ทั้งนี้ให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- การจัดการอาชีวศึกษา การฝึกอบรมวิชาชีพ ให้จัดในสถานศึกษาของรัฐ สถาน ศึกษาของเอกชน สถานประกอบการ หรือโดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ กระทรวง ทบวง กรม รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ อาจจัดการศึกษา เฉพาะทางตามความต้องการและความชำนาญของหน่วยงานนั้นได้โดยคำนึงถึงนโยบายและมาตรฐานการศึกษาของชาติ

หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา

การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ผู้เรียนทุกคน สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ดังนั้นกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ การจัดการศึกษาทั้งสามรูปแบบในหมวด 3 ต้องเน้นทั้งความรู้ คุณธรรม และ กระบวนการเรียนรู้ ในเรื่องสาระความรู้ ให้บูรณาการความรู้และทักษะด้านต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับแต่ ละระดับการศึกษา ได้แก่ ด้านความรู้เกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับสังคม ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านศาสนา ศิลป วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา ด้านภาษา โดยเฉพาะการใช้ภาษาไทย ด้านคณิตศาสตร์ ด้านการประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ในเรื่องการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้จัดเนื้อหาสาระและ กิจกรรมที่สอดคล้องกับ ความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน และความแตกต่างระหว่างบุคคล รวมทั้งให้ฝึกทักษะ

กระบวนการคิด การจัดการการเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้ป้องกันและแก้ปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติจริง ผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างสมดุล และปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดี คุณลักษณะอันพึงประสงค์ในทุกวิชา นอกจากนี้ ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ยังต้องส่งเสริมให้ผู้สอน จัดบรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ผู้สอนและผู้เรียน อาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน รวมทั้งส่งเสริมการดำเนินงาน และการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ การประเมินผลผู้เรียน ให้สถานศึกษาพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความ ประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบ ส่วนการจัดสรรโอกาสการเข้าศึกษาต่อ ให้ใช้วิธีการที่หลากหลายและนำผลการประเมินผู้เรียนมาใช้ประกอบด้วย หลักสูตรการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท ต้องมีความหลากหลาย โดยส่วน กลางจัดทำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เน้นความเป็นไทยและความเป็นพลเมืองดี การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อและให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และคุณลักษณะของสมาชิกที่ดีของ ครอบครัว ชุมชนสังคมและประเทศชาติ สำหรับหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษาเพิ่มเรื่องการพัฒนาวิชาการ วิชาชีพขั้นสูงและการค้นคว้าวิจัย เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และสังคมศึกษา

หมวด 5 การบริหารและการจัดการศึกษา

ส่วนที่ 1 การบริหารและการจัดการศึกษาของรัฐ

แบ่งเป็นสามระดับ คือ ระดับชาติ ระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับสถานศึกษา เพื่อเป็นการกระจายอำนาจลงไปสู่ท้องถิ่น และสถานศึกษาให้มากที่สุด

1.1 ระดับชาติ

ให้มีกระทรวงการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีอำนาจหน้าที่ กำกับดูแลการศึกษาทุกระดับและทุกประเภทรวมทั้ง การศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม กำหนดนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษาสนับสนุน ทรัพยากรรวมทั้งการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม กระทรวงการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีองค์กรหลักที่เป็นคณะ บุคคลในรูปสภาหรือคณะกรรมการสื่อองค์กร คือ

-สภาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมแห่งชาติ

-คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

-คณะกรรมการการอุดมศึกษา

-คณะกรรมการการศาสนาและวัฒนธรรม

-มีหน้าที่พิจารณาให้ความเห็นหรือให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรี และมีอำนาจหน้าที่อื่น ตามที่กฎหมายกำหนด

-ให้สำนักงานของทั้งสื่อองค์กรเป็นนิติบุคคล มีคณะกรรมการแต่ละองค์กร ประกอบด้วยกรรมการ โดย ตำแหน่งจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนองค์กรเอกชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนองค์กรวิชาชีพ

และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีจำนวนไม่น้อยกว่าจำนวนกรรมการประเภทอื่นรวมกัน มีเลขาธิการของแต่ละสำนักงาน เป็น กรรมการและเลขานุการ

-สภาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมแห่งชาติ มีหน้าที่พิจารณาเสนอ นโยบาย แผน และมาตรฐาน การศึกษาของชาติ นโยบายและแผนด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม การสนับสนุนทรัพยากร การประเมินผล การจัดการศึกษา การดำเนินการด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม รวมทั้งการพิจารณากลับกรองกฎหมายและ กฎกระทรวง

-คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่พิจารณาเสนอ นโยบาย แผนพัฒนา มาตรฐานและหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สอดคล้องกับแผนการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมแห่งชาติ การสนับสนุน ทรัพยากร การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

-คณะกรรมการการอุดมศึกษา มีหน้าที่พิจารณาเสนอ นโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการอุดมศึกษาที่ สอดคล้องกับแผนการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมแห่งชาติ การสนับสนุนทรัพยากร การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยคำนึงถึงความเป็นอิสระตามกฎหมายว่าด้วยการ จัดตั้งสถานศึกษาแต่ละแห่ง

-คณะกรรมการการศาสนาและวัฒนธรรม มีหน้าที่พิจารณาเสนอ นโยบายและแผนพัฒนาที่สอดคล้องกับ แผนการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมแห่งชาติ การสนับสนุนทรัพยากร การติดตาม ตรวจสอบและ ประเมินผลการดำเนินการด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม สถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาระดับปริญญาเป็น นิติบุคคล ดำเนินการจัดการศึกษาและอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้ง สถานศึกษานั้น ๆ

1.2 ระดับเขตพื้นที่การศึกษา

การบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอุดมศึกษาระดับต่ำ กว่าปริญญา ให้ยึดเขตพื้นที่ การศึกษาโดยคำนึงถึงปริมาณสถานศึกษา และจำนวนประชากรเป็นหลัก รวมทั้งความเหมาะสมด้านอื่นด้วย ใน แต่ละเขตพื้นที่การศึกษาให้มีคณะกรรมการและสำนักงานการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเขตพื้นที่การศึกษา ทำ หน้าที่ในการกำกับดูแลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา ประสาน ส่งเสริมและสนับสนุนสถานศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษาประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ สามารถจัดการศึกษาสอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของ บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบัน สังคมอื่นที่จัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย รวมทั้งการกำกับดูแลหน่วยงานด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ในเขตพื้นที่การศึกษา คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา ประกอบด้วยผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรเอกชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนสมาคมผู้ประกอบวิชาชีพครู และผู้ประกอบวิชาชีพบริหารการศึกษา ผู้แทนสมาคมผู้ปกครองและครู ผู้นำทางศาสนาและผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปะวัฒนธรรม โดยให้ ผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเขตพื้นที่การศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการของ คณะกรรมการ

1.3 ระดับสถานศึกษา

ให้แต่ละสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน และสถานศึกษาอุดมศึกษาระดับ ต่ำกว่าปริญญา มีคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษาและจัดทำสาระของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคมภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ คณะกรรมการสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้แทน ผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิ และให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการ ทั้งนี้ ให้กระทรวงกระจายอำนาจ ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานการศึกษาฯ เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง

ส่วนที่ 2 การบริหารและการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการศึกษาได้ทุกระดับและทุกประเภทตามความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น เพื่อเป็นการรองรับสิทธิและการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามที่กำหนดในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อม รวมทั้งประสานและส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดการศึกษาได้

ส่วนที่ 3 การบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชน

สถานศึกษาเอกชนเป็นนิติบุคคลจัดการศึกษาได้ทุกระดับและทุกประเภท มีคณะกรรมการบริหาร ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ผู้รับใบอนุญาต ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนครู ผู้แทนศิษย์เก่าและผู้ทรงคุณวุฒิ การบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชนให้มีความเป็นอิสระ โดยมีการกำกับ ติดตาม ประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจากรัฐ และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเช่นเดียวกับสถานศึกษาของรัฐ รวมทั้งรัฐต้องให้การสนับสนุนด้านวิชาการและด้านเงินอุดหนุน การลดหย่อนหรือยกเว้นภาษี รวมทั้งสิทธิประโยชน์อื่นตามความเหมาะสม ทั้งนี้ การกำหนดนโยบายและแผนการจัดการศึกษาของรัฐของเขตพื้นที่การศึกษา หรือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้คำนึงถึงผลกระทบต่อการจัดการศึกษาของเอกชน โดยให้รับฟังความคิดเห็นของเอกชน และประชาชนประกอบการพิจารณาด้วย ส่วนสถานศึกษาของเอกชนระดับปริญญา ให้ดำเนินกิจการโดยอิสระภายใต้การกำกับดูแลของสภาสถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา

ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก หน่วยงานต้นสังกัด และสถานศึกษา จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการบริหาร และจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน ให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งทุกห้าปี โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นองค์การมหาชนทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์วิธีการประเมินและจัดให้มีการประเมินดังกล่าว รวมทั้งเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน ในกรณีที่ผลการประเมินภายนอกไม่ได้มาตรฐานให้สำนักงานรับรองมาตรฐานฯ จัดทำข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานต้นสังกัด ให้

สถานศึกษาปรับปรุง ภายในระยะเวลาที่กำหนด หากมิได้ดำเนินการ ให้สำนักงานรับรองมาตรฐานฯ รายงานต่อ คณะกรรมการต้นสังกัด เพื่อให้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขต่อไป

หมวด 7 ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

ให้กระทรวงส่งเสริมให้มีระบบ กระบวนการผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยรัฐจัดสรรงบประมาณและกองทุนพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างเพียงพอ มีกฎหมายว่าด้วยเงินเดือน ค่าตอบแทน สวัสดิการ ฯลฯ ให้มีองค์กรวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษา เป็นองค์กรอิสระมีอำนาจหน้าที่กำหนดมาตรฐาน วิชาชีพ ออกและเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ รวมทั้งกำกับดูแลการปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณ ของวิชาชีพ

ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาอื่นทั้งของรัฐและเอกชน ต้องมี ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ทั้งนี้ ยกเว้น ผู้ที่จัดการศึกษาตามอัธยาศัย จัดการศึกษาในศูนย์การเรียนรู้ วิทยาการ พิเศษ และผู้บริหารการศึกษาระดับเหนือเขตพื้นที่การศึกษา

ให้ข้าราชการของหน่วยงานทางการศึกษาในระดับสถานศึกษาและระดับเขตพื้นที่การศึกษาเป็น ข้าราชการในสังกัดองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการครู ตามหลักการกระจายอำนาจการบริหารงาน บุคคลสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

การผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา การพัฒนามาตรฐานและจรรยาบรรณของ วิชาชีพ และการบริหารงานบุคคลของข้าราชการหรือพนักงานของรัฐในสถานศึกษาระดับปริญญาที่เป็นนิติบุคคล ให้เป็นไปตามกฎหมายเฉพาะของสถานศึกษานั้น ๆ

หมวด 8 ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

ให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณ การเงิน และทรัพย์สิน ทั้งจากรัฐ องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่นและต่างประเทศมาใช้จัดการศึกษา โดยให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใช้มาตรการภาษีส่งเสริมและให้แรงจูงใจ รวมทั้งใช้มาตรการลดหย่อน หรือยกเว้นภาษีตามความเหมาะสม

สถานศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคล มีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้และจัดหาผลประโยชน์ จากทรัพย์สินของสถานศึกษา ทั้งที่เป็นที่ราชพัสดุ และที่เป็นทรัพย์สินอื่น รวมทั้งหารายได้จากบริการของ สถานศึกษาที่ไม่ขัดกับภารกิจหลักก่อสร้างมทรัพย์ที่สถานศึกษาของรัฐได้มา ทั้งจากผู้อุทิศให้หรือซื้อหรือ แลกเปลี่ยนจากรายได้ของสถานศึกษา ให้เป็นกรรมสิทธิ์ของสถานศึกษา บรรดารายได้และผลประโยชน์ต่าง ๆ ของสถานศึกษาของรัฐดังกล่าว ไม่เป็นรายได้ที่ต้องส่งกระทรวงการคลัง

ให้สถานศึกษาของรัฐที่ไม่เป็นนิติบุคคล สามารถหารายได้และผลประโยชน์ต่าง ๆ มาจัดสรรเป็นค่าใช้จ่าย ในการจัดการศึกษาของสถาบันนั้น ๆ ได้ตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

ให้รัฐจัดสรรงบประมาณแผ่นดินให้การศึกษามาก่อน โดยจัดสรรให้ผู้เรียนและสถานศึกษา ทั้งของรัฐและ เอกชน ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ในรูปเงินอุดหนุนทั่วไปเป็นค่าใช้จ่ายรายบุคคล กองทุนประเภทต่าง ๆ และ ทุนการศึกษา รวมทั้งให้มีระบบการตรวจสอบ ติดตามและประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการใช้จ่ายงบ

ประมาณการจัดการศึกษาด้วย

หมวด 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

รัฐจัดสรรคลื่นความถี่ สื่อตัวนำและโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ วิทยุโทรคมนาคม และการสื่อสารในรูปแบบอื่นเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา การทะนุบำรุง ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมตามความจำเป็น รัฐส่งเสริมสนับสนุนให้มีการวิจัยและพัฒนา การผลิตและพัฒนาแบบเรียน ตำรา สื่อสิ่งพิมพ์อื่น วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอื่น โดยจัดให้มีเงินสนับสนุนและเปิดให้มีการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม รวมทั้งการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิตและผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในโอกาสแรกที่ทำได้ อันจะนำไปสู่การแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

ให้มีการระดมทุน เพื่อจัดตั้งกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา จากเงินอุดหนุนของรัฐ ค่าสัมปทาน และผลกำไรที่ได้จากการดำเนินกิจการ ด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ และโทรคมนาคมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรประชาชน รวมทั้งให้มีการลดอัตราค่าบริการเป็นพิเศษในการใช้เทคโนโลยี

ให้มีหน่วยงานกลาง ทำหน้าที่พิจารณาเสนอนโยบาย แผน ส่งเสริม และประสานการวิจัย การพัฒนาและการใช้ รวมทั้งการประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพของการผลิตและการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

บทเฉพาะกาล

1. นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

– ให้กฎหมาย ข้อบังคับ คำสั่ง ฯลฯ เกี่ยวกับการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมเดิมที่ใช้อยู่ยังคงใช้บังคับ ได้ต่อไป จนกว่าจะมีการปรับปรุงแก้ไขตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินห้าปี

– ให้กระทรวง ทบวง กรม หน่วยงานการศึกษาและสถานศึกษาที่มีอยู่ ยังคงมี ฐานะและอำนาจหน้าที่เช่นเดิม จนกว่าจะจัดระบบการบริหารและการจัดการศึกษาใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินสามปี

– ให้ดำเนินการออกกฎกระทรวง เพื่อแบ่งระดับและประเภทการศึกษาของการ ศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งการแบ่งระดับหรือการเทียบระดับการศึกษานอกระบบหรือการศึกษาตามอัธยาศัยให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปี

2. ในวาระเริ่มแรก มิให้นำ

– บทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสิบสองปี และการศึกษาภาค บังคับแก้ปี มาใช้บังคับ จนกว่าจะมีการดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินห้าปี นับจากวันที่รัฐธรรมนูญใช้บังคับ และภายในหกปี ให้กระทรวงจัดให้สถานศึกษาทุกแห่ง มีการประเมินผลภายนอกครั้งแรก

– นำบทบัญญัติในหมวด 5 การบริหารและการจัดการศึกษา และหมวด 7 ครู คณาจารย์และบุคลากรทางการ ศึกษามาใช้บังคับจนกว่าจะมีการดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินสามปี

– ทั้งนี้ขณะที่การจัดตั้งกระทรวงยังไม่แล้วเสร็จให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ออกกฎกระทรวงระเบียบ และ

ประกาศเพื่อปฏิรูปตามพระราชบัญญัตินี้ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน รวมทั้งให้กระทรวงศึกษาธิการ ทบวงมหาวิทยาลัย และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ทำหน้าที่กระทรวงการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมในส่วนที่เกี่ยวข้องแล้วแต่กรณี

3. ให้จัดตั้งสำนักงานปฏิรูปการศึกษา เป็นองค์การมหาชนเฉพาะกิจ ทำหน้าที่

– เสนอการจัดโครงสร้าง องค์กร การแบ่งส่วนงาน ตามสาระบัญญัติในหมวดที่ว่า ด้วยการบริหารและการจัดการศึกษา การจัดระบบครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา การจัดระบบทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา

– เสนอร่างกฎหมาย และปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ และคำสั่ง ในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดโครงสร้างและระบบต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นเพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้

– ตามอำนาจหน้าที่อื่นที่กำหนดในกฎหมายองค์การมหาชน

4. คณะกรรมการบริหารสำนักงานปฏิรูปการศึกษามีเก้าคน ประกอบด้วย ประธานกรรมการและกรรมการ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์ และมีความเชี่ยวชาญ ด้านการบริหาร การศึกษา การบริหารรัฐกิจ การบริหารงานบุคคล การงบประมาณการเงินและการคลัง กฎหมายมหาชน และกฎหมายการศึกษา ทั้งนี้ ต้องมีผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีข้าราชการหรือผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐ ไม่น้อยกว่าสามคน ให้เลขาธิการสำนักงานปฏิรูปการศึกษา เป็นกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการและเลขาธิการมีวาระการดำรงตำแหน่งวาระเดียว เป็นเวลาสามปี

ทั้งนี้ ให้มีคณะกรรมการสรรหา จำนวนสิบห้าคน ทำหน้าที่เสนอชื่อบุคคลที่สมควร เป็นคณะกรรมการบริหารสำนักงานปฏิรูปการศึกษา จำนวนสิบแปดคนเพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการบริหารสำนักงานปฏิรูป จำนวนเก้าคน

วินัยข้าราชการครู

วินัย คือ กฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ และแบบธรรมเนียมที่กำหนดให้ปฏิบัติตามหรืองดเว้นการปฏิบัติ

ข้าราชการต้องรักษาวินัยโดยเคร่งครัดอยู่เสมอ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามถือว่า ผู้นั้นกระทำความผิดวินัย จะต้องได้รับโทษ(มาตรา 65)

ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ส่งเสริมและดูแลระมัดระวังให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ปฏิบัติตามวินัย ถ้ารู้ว่าผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาคนใดกระทำความผิดวินัย จะต้องดำเนินการทางวินัยทันที

ผู้บังคับบัญชาผู้ใดละเลย ไม่ปฏิบัติหน้าที่ ผู้นั้นกระทำความผิดวินัย(มาตรา 82) วินัยข้าราชการครู มีดังนี้

1. ต้องสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยตามรัฐธรรมนูญ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ (มาตรา 66)
2. ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และเที่ยงธรรม (มาตรา 67)
3. ต้องไม่อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยอำนาจหน้าที่ราชการของตน ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม หาผลประโยชน์แก่ตนเองหรือผู้อื่น (มาตรา 67 วรรคสอง)
4. ต้องไม่ทุจริตต่อหน้าที่ราชการ(มาตรา 67 วรรคสาม)
5. ต้องสนับสนุนนโยบายของรัฐบาลและต้องตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการ ตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ และมติคณะรัฐมนตรีให้เกิดผลดี หรือความก้าวหน้าแก่ราชการด้วยความอดสาหะเอาใจใส่ และระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการ (มาตรา 68)
6. ต้องไม่ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ หรือไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ หรือมติคณะรัฐมนตรี อันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง (มาตรา 68 วรรคสอง)
7. ต้องสนใจและรับทราบเหตุการณ์เคลื่อนไหวอันอาจเป็นภัยอันตราย ต่อประเทศชาติและป้องกัน ภัยอันตรายซึ่งจะบังเกิดแก่ประเทศชาติจนเต็มความสามารถ(มาตรา 69)
8. ต้องรักษาความลับของทางราชการ (มาตรา 70) การเปิดเผยความลับของทางราชการอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง(มาตรา 70 วรรคสอง)
9. ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วย กฎหมายและระเบียบของทางราชการ (มาตรา 71) การขัดคำสั่งหรือหลีกเลี่ยงไปปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการ โดยชอบ ด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง (มาตรา 71 วรรคสอง)
10. ต้องปฏิบัติราชการโดยมิให้เป็นการกระทำข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตน เว้นแต่ ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้น เป็นผู้สั่งให้กระทำ หรือได้รับอนุญาตเป็นพิเศษชั่วคราว (มาตรา 72)
11. ต้องไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา การรายงานโดยปกปิดข้อความซึ่งควรต้อง บอก ถือว่าเป็นการรายงานเท็จด้วย (มาตรา 73) การรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชาอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ทางราชการอย่าง ร้ายแรง (มาตรา 73 วรรคสอง)

12. ต้องถือและปฏิบัติตามระเบียบและแบบธรรมเนียมของทางราชการ (มาตรา 74)

13. ต้องอุทิตเวลาของตนให้แก่ราชการ จะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการไม่ได้ (มาตรา 75) การละทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร เป็นเหตุให้เสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง การละทิ้งหน้าที่ราชการติดกันในคราวเดียวกันเป็นเวลาไม่เกิน 15 วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร หรือมีพฤติกรรมอันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง (มาตรา 75 วรรคสอง)

14. ต้องสุภาพเรียบร้อยและรักษาความสามัคคีระหว่างข้าราชการ และช่วยเหลือซึ่งกันและกันในหน้าที่ราชการ (มาตรา 76)

15. ต้องสุภาพเรียบร้อย ต้อนรับ ให้ความสะดวก ให้ความเป็นธรรม และให้ความสงเคราะห์แก่ประชาชนผู้มาติดต่อในหน้าที่ราชการ อันเกี่ยวกับหน้าที่ของตน โดยไม่ชักช้า (มาตรา 77) การหมิ่นเหยียดหยาม กดขี่ หรือข่มเหงราษฎร เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง (มาตรา 77 วรรคสอง)

16. ต้องไม่กระทำหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์ อันอาจทำให้เสียความเที่ยงธรรมหรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน (มาตรา 78)

17. ต้องไม่เป็นการกรรมการผู้จัดการ หรือผู้จัดการ หรือดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะ งานคล้ายคลึงกันนั้นในห้างหุ้นส่วน หรือบริษัท (มาตรา 79)

18. ต้องไม่เป็นการกรรมการพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง (มาตรา 80)

19. ต้องไม่กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว (มาตรา 81)

20. การกระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษหนักกว่าจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก หรือให้โทษที่หนักกว่าจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หรือกระทำหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง (มาตรา 81 วรรคสอง)

โทษผิดวินัยมี 5 สถาน คือ

1. ภาคทัณฑ์
2. ตัดเงินเดือน
3. ลดขั้นเงินเดือน
4. ปลดออก
5. ไล่ออก

การพิจารณาลงโทษทางวินัย

1. ความผิดไม่ร้ายแรงมีโทษ

- ภาคทัณฑ์
- ตัดเงินเดือน
- ลดขั้นเงินเดือน

วิธีพิจารณา กฎหมายไม่บังคับให้ต้องตั้งคณะกรรมการสอบสวน ผู้บังคับบัญชาลงโทษได้เอง เพียงให้ผู้ถูกกล่าวหาได้ชี้แจงแก้ข้อหาก็ลงโทษได้

2. ความผิดร้ายแรง

- ปลดออก
- ไล่ออก

วิธีพิจารณา ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวน เสนอ อ.ก.ค. กรม พิจารณามีมติให้ลงโทษเสียก่อน ผู้บังคับบัญชาจึงสั่งลงโทษได้ ข้อยกเว้นที่ไม่ต้องสอบสวน ให้ถ้อยคำรับสารภาพเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาจึงสั่งลงโทษหรือต่อคณะกรรมการสอบสวน

กรณีความผิดที่ขัดแย้ง ตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ 7 ความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง มีความผิดวินัยอย่างร้ายแรงอยู่ 2 กรณี เรียกว่า “ความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง” คือ

1. ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเกินกว่า 15 วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรหรือโดยมีพฤติการณ์ที่แสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ
2. กระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ “ความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง” ต่างกับความผิดวินัยอย่างร้ายแรงในกรณีอื่น ๆ อยู่ประการหนึ่ง คือ ความผิดวินัยอย่างร้ายแรงในกรณีอื่น ๆ ก่อนจะลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนก่อน แต่ “ความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง” ผู้มีอำนาจจะลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกโดยไม่สอบสวนก็ได้

ข้อควรทราบในการดำเนินการทางวินัย

1. ความผิดทางวินัยไม่มีอายุความ เช่น โกงค่าเช่าบ้านตั้งแต่ พ.ศ.2500 ตรวจพบเมื่อปี 2530 ถ้าผู้นั้นยังเป็นข้าราชการอยู่ก็สามารถดำเนินการทางวินัยได้
2. ความผิดทางวินัยยอมความกันไม่ได้ เช่น ครู 2 คน ชกกันต่อหน้านักเรียนแม้ต่างฝ่ายต่างไม่เอาเรื่องกันก็ไม่พ้นความรับผิดทางวินัย
3. ความผิดทางวินัยไม่อาจชดใช้ด้วยเงิน เช่น ยักยอกเงินราชการไปแล้วนำมาคืนครบถ้วนก็ไม่อาจลบล้างความผิดทางวินัยได้
4. ความผิดทางวินัยไม่ร้ายแรง หัวหน้าสถานศึกษาลงโทษโดยไม่ตั้งกรรมการสอบสวนก็ได้ เช่น ครูไม่เข้าสอน สอบถามแล้วปรากฏว่าแอบไปนอนหลับที่บ้านพักครู กรณีเช่นนี้หัวหน้าสถานศึกษาลงโทษครูผู้นั้นได้เลยโดยไม่ต้องตั้งกรรมการสอบสวนอีก
5. ข้าราชการครูที่อยู่ในระหว่างถูกสอบสวนทางวินัยมีสิทธิ์ลาออกจากราชการ ผู้บังคับบัญชาจะอ้างการสอบสวนมายับยั้งการลาออกไม่ได้ แต่การสอบสวนไม่ยุติต้องดำเนินการต่อไป

การพิจารณาความผิด

หลักการพิจารณาความผิด

1. นำพฤติกรรมของผู้ถูกกล่าวหาที่ปรากฏในเอกสารสืบสวน สอบสวน มาพิจารณาว่าเป็นพฤติกรรมที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติว่าด้วยวินัยหรือไม่
2. ถ้าพฤติกรรมของผู้ถูกกล่าวหาฝ่าฝืนบทบัญญัติว่าด้วย มาตราใดฐานใดก็ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาลักษณะทำผิดนั้นมาตรานั้น ฐานนั้น

วินัย

3. ถ้าพฤติกรรมของผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้ฝ่าฝืนบทบัญญัติว่าด้วยวินัย ก็ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำความผิด

การกำหนดโทษ

วิธีในการกำหนดโทษ

1. ความผิดวินัยอย่างร้ายแรง จะลงโทษต่ำกว่าให้ออกราชการไม่ได้
2. ความผิดวินัยไม่ร้ายแรง ระดับโทษไม่เกินลดขั้นเงินเดือน
3. ความผิดเล็กน้อย ลงโทษภาคทัณฑ์
4. ความผิดเล็กน้อย และเป็นความผิดครั้งแรก ถ้าผู้บังคับบัญชาเห็นว่ามิเหตุอันควรลงโทษจะงดโทษ โดยกล่าวตักเตือน หรือให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือไว้ก่อนก็ได้

การสั่งลงโทษ

วิธีการสั่งลงโทษ

1. ต้องออกเป็นคำสั่ง
2. ในคำสั่งให้แสดงว่าผู้ถูกลงโทษกระทำความผิดในกรณีใด ตามมาตราใด

อำนาจการสั่งลงโทษของหัวหน้าสถานศึกษา

1. ผู้อำนวยการโรงเรียนและอาจารย์ใหญ่ ลงโทษข้าราชการครูในบังคับบัญชาดังนี้
  - 1.1 ภาคทัณฑ์
  - 1.2 ตัดเงินเดือนครั้งหนึ่งไม่เกิน 10% เป็นเวลาไม่เกิน 2 เดือน
2. ครูใหญ่ ลงโทษข้าราชการครูในบังคับบัญชาได้ดังนี้
  - 1.1 ภาคทัณฑ์
  - 1.2 ตัดเงินเดือนครั้งหนึ่งไม่เกิน 10% เป็นเวลาไม่เกิน 1 เดือน

การสืบสวน

การสืบสวนควรกระทำเมื่อ

1. มีความเสียหายเกิดขึ้นแต่ไม่ทราบว่ามีผู้กระทำความผิดใคร เช่น ข้อสอบรั่ว แต่ไม่ทราบว่าเกิดจากการกระทำของผู้ใด
2. ผู้ใต้บังคับบัญชาถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัย แต่ยังไม่ทราบว่าข้อกล่าวหาอันนั้นมีมูลหรือไม่ (มีมูล หมายถึง มีเหตุผลน่าเชื่อ) เช่น ผู้ปกครองนักเรียนมาฟ้องว่า ครูเกษตรเก็บเงินนักเรียนอ้างว่า จะไปซื้อต้นไม้มาใช้ในการเรียนการสอนแต่ไม่ได้ซื้อ เงินก็ไม่คืน เรื่องที่ผู้ปกครองมาฟ้องนี้ จะจริงหรือไม่ น่าเชื่อหรือไม่ ยังไม่ทราบ ต้องสืบสวนดูก่อน
3. ผู้ใต้บังคับบัญชาหยุดงานติดต่อกันเกิน 15 วัน (การสืบสวน กรณีนี้ เป็นการสืบสวนตามกฎหมาย ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2528) เพื่อต้องการทราบว่าที่หยุดไปนี้มีเหตุผลอันสมควรหรือไม่)

ผู้มีหน้าที่สืบสวน ได้แก่

1. หัวหน้าสถานศึกษา
2. ผู้ที่หัวหน้าสถานศึกษามอบหมาย

3.หัวหน้าสถานศึกษาสืบสวนร่วมกับผู้ที่หัวหน้าสถานศึกษามอบหมาย

การสืบสวน ทำได้หลายวิธี เช่น

- 1.สอบถาม
- 2.ตรวจสอบ
- 3.ให้ชี้แจง

การสอบสวน

การสอบสวนทางวินัย มี 2 ประเภท ได้แก่

1.การสอบสวนทางวินัยไม่ร้ายแรง การสอบสวนประเภทนี้หัวหน้าสถานศึกษา มีอำนาจ แต่งตั้ง กรรมการสอบสวน

2.การสอบสวนทางวินัยร้ายแรง หัวหน้าสถานศึกษาไม่มีอำนาจแต่งตั้งกรรมการสอบสวน ผู้มีอำนาจได้แก่

- 2.1 ในระดับจังหวัด คือ ผู้ว่าราชการจังหวัด
- 2.2 ในระดับกรม คือ อธิบดีกรมสามัญศึกษา

การสอบสวนจะกระทำเมื่อ

- 1.ผู้ได้บังคับบัญชาถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย และ
- 2.ข้อกล่าวหา นั้นมีมูล

2.1 ถ้าข้อกล่าวหา นั้นเป็นข้อกล่าวหาวิธีการทำผิดวินัยไม่ร้ายแรงจะแต่งตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัยไม่ร้ายแรง

2.2 ถ้าข้อกล่าวหา นั้นเป็นข้อกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจะต้องตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง

หลักเกณฑ์วิธีการสอบสวน

1.การสอบสวนทางวินัยไม่ร้ายแรง ไม่มีกฎหมาย ระเบียบ กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการไว้ กรรมการสอบสวนจึงชอบที่จะดำเนินการใด ๆ ตามที่เห็นสมควรได้

2.การสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง ต้องปฏิบัติตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ 18 (พ.ศ. 2528) โดยเคร่งครัด มิฉะนั้นการสอบสวนอาจเสียไปทั้งหมด

กฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง และมติคณะรัฐมนตรี ที่ข้าราชการครูควรทราบ

1. ข้าราชการผู้มีหน้าที่ปฏิบัติราชการอย่างใดอย่างหนึ่ง จะอ้างว่าไม่รู้กฎหมายหรือระเบียบแบบแผน ข้อบังคับอันตนจำต้องปฏิบัติและอยู่ในหน้าที่ของตนมิได้ (มติคณะรัฐมนตรี แจ้งตามหนังสือกรมสารบรรณ คณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร ที่ น.ว. 89/2497 ลงวันที่ 1 เมษายน 2497)

2. ข้าราชการที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา จะต้องมาถึงสถานศึกษา ก่อนเวลาทำงานปกติอย่างน้อย 15 นาที และกลับหลังเวลาทำงานปกติไม่น้อยกว่า 15 นาที (ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยเวลาทำงานและวันหยุดราชการของสถานศึกษา พ.ศ. 2502 ข้อ 8)

3. ข้าราชการซึ่งปฏิบัติราชการอยู่ในโรงเรียนถ้าลาปีหนึ่งเกินกว่า 12 ครั้ง ถือว่าลาบ่อยครั้ง ไม่มีสิทธิได้เลื่อนขั้นเงินเดือนในปีนั้น ในกรณีข้าราชการลาปีหนึ่งเกิน 12 ครั้ง แต่ลาไม่เกิน 30 วัน และมีผลการปฏิบัติงานดี กรมอาจพิจารณาผ่อนผันให้เลื่อนขั้นเงินเดือนได้ ข้าราชการซึ่งปฏิบัติราชการอยู่ในโรงเรียน ถ้ามาทำงานสายปีหนึ่งเกิน 15 ครั้ง ถือว่ามาทำงานสายอยู่เนื่อง ๆ ไม่มีสิทธิได้เลื่อนขั้นเงินเดือนในปีนั้น (หนังสือกระทรวงศึกษาธิการที่ ศธ 0204/31100 ลงวันที่ 11 พฤศจิกายน 2525)

4. วันปิดภาคเรียนถือว่าเป็นวันพักผ่อนของนักเรียน ซึ่งสถานศึกษาอาจอนุญาตให้ค หยุดพักผ่อนได้ แต่ถ้ามีราชการจำเป็น ครูต้องมาปฏิบัติราชการตามคำสั่งของทางราชก(ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการกำหนดเวลาทำงานและวันหยุดราชการของ สถานศึกษา พ.ศ. 2520 ข้อ 9)

5. ข้าราชการที่หนีหรือขาดราชการในวันใด ไม่มีสิทธิได้รับเงินสำหรับวันที่ขาดหรือหนี ราชการนั้น (มาตรา 15 แห่งพระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จบำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน พ.ศ. 2522)

6. ถ้าปรากฏว่าเวรที่หน้าที่ ให้ถือว่าเป็นผิดอย่างร้ายแรง และให้พิจารณาโทษอย่างน้อยให้ออกจากราชการ (มติคณะรัฐมนตรี แจ้งตามหนังสือกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี น.ว. 101/2495 ลงวันที่ 18 เมษายน 2495)

7. ข้าราชการเสพสุรามีนเมาจนไม่สามารถครองสติได้ ซึ่งอาจทำให้เสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการจะต้องถูกลงโทษตามควรแล้วแต่กรณี - ข้าราชการผู้ใดเสพสุราในขณะที่ปฏิบัติราชการ เมาสุราเสียราชการหรือเมาสุราในที่ประชุมจนเกิดเรื่องเสียหาย หรือเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ อาจถูกลงโทษสถานหนักถึงให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ - ข้าราชการครุเล่นการพนันอาจได้รับโทษสถานหนักถึงให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ

8. การที่ข้าราชการไปร่วมเล่นแชร์ย่อมก่อให้เกิดหนี้สินขึ้นได้ เพราะได้ใช้เงินเดือนไปเล่นและเมื่อประมวลดอกเบี้ยสูง เพื่อให้ได้รับเงินไปใช้สอยแล้วในเดือนต่อไป ก็ย่อมจะขาดแคลนเงินสำหรับใช้สอย อันก่อให้เกิดคอร์รัปชันได้ง่าย จึงห้ามข้าราชการเล่นแชร์ (มติคณะรัฐมนตรี แจ้งตามหนังสือกรมสารบรรณคณะรัฐมนตรี ฝ่ายบริหาร ที่ น.ว. 12/2498 ลงวันที่ 14 มกราคม 2498)

9. ข้าราชการเป็นเจ้ามือ เติบชาย หรือเล่นสลากรบวต้องถูกลงโทษอย่างน้อยให้ออกจากราชการ (มติคณะรัฐมนตรี แจ้งตามหนังสือกรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหารที่ น.ว. 280/2498 ลงวันที่ 29 ธันวาคม 2498)

10. ห้ามข้าราชการสมรสหรือหรืออยู่กินอย่างสามีภรรยา กับผู้อพยพหรือผู้ลี้ภัย ซึ่ง เข้าเมืองโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ผู้ใดฝ่าฝืนถือว่าเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง (มติคณะรัฐมนตรี แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี สร. 0202/ว.31 ลงวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2524)

11. ผู้ใดลาป่วยต่อเนื่องกันตั้งแต่ 10 วันขึ้นไป ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายไปสอบสวนให้ได้ความจริงว่าป่วยจริงหรือไม่อย่างไร - การลาจก ิควรอนุญาตเฉพาะกรณีจำเป็นจริง ๆ ไม่ใช่ลาจก ิเพื่อไปรับจ้างหา รายได้พิเศษอย่างอื่น - ผู้บังคับบัญชาคนใดรู้เห็นเป็นใจอนุญาตให้ข้าราชการลาเท็จ ให้ถือว่ามีความผิดทางวินัย ด้วย (คำสั่งนายกรัฐมนตรี แจ้งตามหนังสือกรมสารบรรณคณะรัฐมนตรี ฝ่ายบริหารที่ น.ว. 128/2497 ลงวันที่ 20 สิงหาคม 2497)

12. ความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ หรือละทิ้งหน้าที่ราชการไปเลยเกินกว่า 15 วันโดยไม่มีเหตุอัน สมควร เป็นความผิดร้ายแรงซึ่งควร ไล่ออกจากราชการ จะปรณิลดหย่อนผ่อนโทษลงได้ก็เพียงปลดออกจาก ราชการ การนำเงินที่ทุจริตยกออกไปแล้วมาคืนก็ดี การที่เป็นผู้ที่ไม่กระทำความผิดมาก่อนก็ดี หรือมีเหตุอันควร ปรณิลอื่นใด ไม่เป็นเหตุเพียงพอที่จะลดหย่อนโทษลงเป็นให้ออกจากราชการได้ (มติคณะรัฐมนตรี แจ้งตามหนังสือ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่ น.ว. 125/2503 ลงวันที่ 5 ตุลาคม 2503)

13. ข้าราชการที่ได้รับอนุญาตให้ลาไปศึกษาวิชาต่างประเทศ เมื่อครบกำหนดวันลาแล้วไม่ยอมเดินทาง กลับมาปฏิบัติราชการเป็นเวลานาน ถ้าปรากฏว่ามีเจตนาละทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันควร ให้นำมติ คณะรัฐมนตรีตามหนังสือที่ น.ว. 125/2503 ลงวันที่ 5 ตุลาคม 2503 มาประกอบการพิจารณาในการสั่งลงโทษ ทางวินัย (มติคณะรัฐมนตรี แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการรัฐมนตรี ส.ร. 0401/ว.50 ลงวันที่ 22 พฤษภาคม 2510)

14. บัตรสนเทห์ไม่รับพิจารณา เว้นแต่รายที่ระบุหลักฐานกรณีแวดล้อม ปรากฏชัดแจ้งตลอดจนชี้พยาน บุคคลแน่นอน (มติคณะรัฐมนตรี แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี น.ว. 148/2502 ลงวันที่ 18 พฤศจิกายน 2502)

15. กระทรวงศึกษาธิการไม่มีความประสงค์ที่จะให้ครูลงโทษนักเรียนรุนแรง หรือแบบวิธิตาร เช่น ตบ หน้า เขกศรีษะ ทูบหลัง ตบกกหู หรือใช้แปรงลบกระดานทูบ ตี ขว้างปาหรือให้เขกโต๊ะจนมือเลือดออกเป็นต้น ครู คนใดฝ่าฝืนถือว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง (หนังสือกระทรวงศึกษาธิการที่ ศธ. 7754/2506 ลงวันที่ 16 เมษายน 2506)

16. กระทรวงศึกษาธิการไม่อนุญาตให้ครูสตรีเข้าประกวดนางงาม ตลอดจนการประกวดหรือแสดงแบบ เครื่องแต่งกายสตรี ไม่ว่าการประกวดนั้นจะเรียกชื่ออย่างไร และผู้ใดเป็นผู้จัด หาก ฝ่าฝืนอาจได้รับการพิจารณา ลงโทษถึงให้ออกจากราชการ (หนังสือกระทรวงศึกษาธิการที่ ศธ. 1422/2504 ลงวันที่ 26 กรกฎาคม 2504)

17. การประพตติผิดประเวณีต่อบุคคลอื่น หรือคู่สมรสของผู้อื่น เป็นความประพตติไม่เหมาะสม และเข้า ลักษณะเป็นความประพตติชั่วย่างร้ายแรง

18. กระทรวงศึกษาธิการรังเกียจและจำต้องห้ามความประพตติผิดประเวณีในระหว่าง ข้าราชการชาย หญิงในกระทรวงศึกษาธิการ หรือครูกับนักเรียนไว้แต่ผู้เป็นโสดต่างตั้งใจเลี้ยงดูกันฐานสามีภรรยาและสู่ขอ สมรสกันตามประเพณี ถ้าเกิดความรังเกียจขึ้นในส่วนความประพตติของเขาต่อ่อนักเรียนหญิง(ครูสตรีต่อ่อนักเรียน ชาย) เขาจะมีความผิดและเป็นครูไม่ได้ ต้องออกจากหน้าที่ครูทันที (ข้อบังคับของกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องครู ชายกับนักเรียนหญิง)

19. ถ้าปรากฏว่า การร้องเรียนไม่มีมูลความจริงหรือเป็นการกลั่นแกล้งกัน ผู้ร้องเรียนจะต้องได้รับการพิจารณาลงโทษ หากปรากฏว่าครู อาจารย์มีส่วนช่วยวางแผน ยั่วยุ ชี้อหรือสนับสนุน หรือดำเนินการในลักษณะวิธีใดก็ตามที่จะทำให้เกิดความไม่สงบในโรงเรียน ให้ถือว่ามีความผิดทางวินัยสถานหนัก (มาตรการป้องกันและแก้ไขการก่อความไม่สงบในสถานศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาตามหนังสือที่ ศธ 0807/13117 ลงวันที่ 20 พฤษภาคม 2525)

20. เรียกและรับเงินจากผู้สมัครสอบ โดยอ้างว่าจะช่วยเหลือให้สอบได้ เป็นความผิดฐานประพฤดิชั่วร้ายแรง ให้ลงโทษระดับเดียวกับความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ (มติ ก.พ. แจ้งตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ ส.ร. 1006/ว.15 ลงวันที่ 14 ธันวาคม 2516)

21. ข้าราชการยื่นใบลาออกจากราชการแล้วหยุดราชการไปเลย โดยทั้งที่ผู้บังคับบัญชายังมีได้อนุญาต ถ้าสืบสวนได้ความว่าเป็นการละทิ้งหน้าที่ราชการ โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรถือเป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามกฎ ก.พ. (มติ ก.พ. แจ้งตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ ศธ 6140/2498 ลงวันที่ 30 มีนาคม 2498)

22. ผู้ใดมาทำงานสายกว่ากำหนดเวลาเป็นนิจ อันเป็นการแสดงว่ามีได้ตั้งใจปฏิบัติ หน้าที่ราชการโดยเต็มที่ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาลงโทษทางวินัย (มติคณะรัฐมนตรี แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่ น.ว. 108/2502 ลงวันที่ 18 กันยายน 2502)

23. ข้าราชการเลิกงานออกจากสถานที่ราชการก่อนกำหนดเวลา เป็นการไม่ร่วมมือและปฏิบัติตามคำสั่งของรัฐบาล ให้พิจารณาลงโทษสถานหนัก (มติคณะรัฐมนตรี แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่ น.ว. 108/2502 ลงวันที่ 18 กันยายน 2502)

24. ข้าราชการที่สังกัดส่วนกลางแต่ปฏิบัติราชการในส่วนภูมิภาค และอธิบดีเจ้าสังกัดเดิมมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปกครองบังคับบัญชาแทน เมื่อมีความจำเป็นจะต้องออกนอกเขตจังหวัดที่ตนอยู่ จะต้องขออนุญาตต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

จรรยาบรรณครู

จรรยาบรรณ หมายถึง จากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หมายถึง ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติ, ศีลธรรม, กฎศีลธรรม จากการสัมมนาของสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ เมื่อ พ.ศ. 2522 ได้สรุปนิยามไว้ว่าจริยธรรม คือแนวทางประพฤติปฏิบัติตนเพื่อการบรรลุถึงสภาพชีวิตอันทรงคุณค่าพึงประสงค์หรือ จรรยาบรรณ คือ ประมวลพฤติกรรมที่กำหนด ลักษณะมาตรฐานการกระทำของครู อันจะทำให้วิชาชีพครูก้าวหน้าอย่างถาวร โดยที่ครูจะต้องดำเนินการเรียนการสอนโดยการยึดจรรยาบรรณต่อวิชาชีพต่อผู้เรียน และต่อตนเอง ในการทำหน้าที่ของครูให้สมบูรณ์

จรรยาบรรณวิชาชีพครู

จรรยาบรรณในวิชาชีพ หมายถึง ประมวลมาตรฐานความประพฤติที่ผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องประพฤติปฏิบัติเป็นแนวทางให้ผู้ประกอบวิชาชีพปฏิบัติอย่างถูกต้องเพื่อผดุงเกียรติและสถานะของวิชาชีพนั้นก็ได้ผู้กระทำผิดจรรยาบรรณ จะต้องได้รับโทษโดยว่ากล่าว ตักเตือน ถูกพักงาน หรือถูกยกเลิกใบประกอบวิชาชีพได้

จรรยาบรรณในวิชาชีพ จะเป็นสิ่งสำคัญในการที่จะจำแนกอาชีพว่าเป็นวิชาชีพหรือไม่ อาชีพที่เป็น “วิชาชีพ” นั้นกำหนดให้มืองค์กรรองรับ และมีการกำหนดมาตรฐานของความประพฤติของผู้อยู่ในวงการวิชาชีพ ซึ่งเรียกว่า “จรรยาบรรณ” ส่วนลักษณะ “วิชาชีพ ” ที่สำคัญคือ เป็นอาชีพที่มีศาสตร์ชั้นสูงรองรับ มีการศึกษาค้นคว้าวิจัยและพัฒนาวิชาชีพมีการจัดการสอนศาสตร์ดังกล่าวในระดับอุดมศึกษาทั้งการสอนด้วยทฤษฎีและการปฏิบัติจนผู้เรียนเกิดความชำนาญ และมีประสบการณ์ในศาสตร์นั้น นอกจากนี้จะต้องมีองค์กรหรือสมาคมวิชาชีพ ตลอดจนมี “จรรยาบรรณในวิชาชีพ” เพื่อให้สมาชิกในวิชาชีพดำเนินชีวิตตามหลักมาตรฐานดังกล่าวหลักที่กำหนดในจรรยาบรรณวิชาชีพทั่วไป คือ แนวความประพฤติปฏิบัติที่มีต่อวิชาชีพต่อผู้เรียน ต่อตนเอง และต่อสังคม ดังนี้

1. ศรัทธาต่อวิชาชีพ ผู้ที่อยู่ในวงการวิชาชีพครู ต้องมีความรักและศรัทธาต่อวิชาชีพครู เห็นว่าอาชีพครูเป็นอาชีพที่มีคุณค่า มีประโยชน์ต่อประเทศชาติ ในฐานะที่เป็นอาชีพที่สร้างคนให้มีความรู้ความสามารถ และเป็นคนที่พึงประสงค์ของสังคม ผู้อยู่ในวิชาชีพจะต้องมั่นใจ ในกาประกอบวิชาชีพนี้ด้วยความรัก และชื่นชมในความสำคัญของวิชาชีพ

2. อารงและปกป้องวิชาชีพ สมาชิกของสังคมวิชาชีพต้องมีจิตสำนึกในการอารง ปกป้อง และรักษาเกียรติภูมิของวิชา ไม่ให้ใครมาดูหมิ่นดูแคลน หรือเหยียดหยาม ทำให้สถานะของวิชาชีพต้องตกต่ำ หรือ มัวหมองการอารงปกป้องต้องกระทำทันทีเมื่อเกิดเหตุการณ์ที่ไม่พึงปรารถนาหรือต้องมีการแก้ไขข่าวหรือประท้วงหากมีข่าวคราวอันก่อให้เกิดความเสียหายต่อวิชาชีพ

3. พัฒนาองค์ความรู้ในวิชาชีพ หน้าที่ของสมาชิกในวงการวิชาชีพคือ การที่ต้องรับผิดชอบในการศึกษาค้นคว้าวิจัย สร้างความรู้และเผยแพร่ความรู้ เพื่อทำให้วิทยาการในศาสตร์สาขาวิชาชีพครูก้าวหน้าทันสังคมทันเหตุการณ์ ก่อประโยชน์ต่อประชาชนในสังคม ทำให้คนเก่ง และฉลาดขึ้น โดยวิธีการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรักเรียน ใฝ่รู้ ช่างคิด ทิววิจารณ์ญาณ มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ มากขึ้น

4. สร้างองค์กรวิชาชีพให้แข็งแกร่งสมาชิกในวงวิชาชีพต้องถือเป็นหน้าที่ที่จะต้องสร้างองค์กรวิชาชีพให้คง

มันดำรงอยู่ได้ด้วยการเป็นสื่อกลางระหว่างสมาชิก และเป็นเวทีให้คนในวงการได้แสดงฝีมือและความสามารถทางการสร้างรูปแบบใหม่ของการเรียนการสอนตลอดจนการเผยแพร่ผลงานทางด้านการสร้างแบบเรียนใหม่ ๆ การเสนอแนวความคิดทำในเรื่องของการพัฒนาคน การเรียนการสอน และการประเมินผล

5. ร่วมมือในกิจกรรมขององค์กรวิชาชีพ สมาชิกในสังคมวิชาชีพต้องร่วมมือกันในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการเคลื่อนไหวในเรื่องของความคิด หรือการจัดประชุม สัมมนา แลกเปลี่ยนแนวความคิดเพื่อกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลง กิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กร หากไม่ได้รับความสนับสนุนจากสมาชิกแล้ว ทำให้องค์กรวิชาชีพขาดความสำคัญลงและไม่สามารถดำเนินภารกิจขององค์กรวิชาชีพต่อไปได้บทบาทของการกำหนดมาตรฐานและการส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการก็ย่อมจะลดลงด้วย ถ้าไม่มีปริมาณสมาชิกที่สนับสนุนเพียงพอ

จรรยาบรรณต่อผู้เรียน

ครูจะต้องมีความประพฤติปฏิบัติต่อผู้เรียน 9 ประการ คือ

1. ตั้งใจถ่ายทอดวิชาการ บทบาทของครูต้องพยายามที่จะทำให้ลูกศิษย์เรียนด้วยความสุข เรียนด้วยความเข้าใจ และเกิดความมานะพยายามที่จะรู้ในศาสตร์นั้น ครูจึงต้องตั้งใจอย่างเต็มที่ที่จะศึกษาวิชาการทั้งทางศาสตร์ที่จะสอน ศาสตร์ที่จะถ่ายทอดหรือวิธีการสอน ครูต้องพยายามที่จะหาวิธีการใหม่ ๆ มาลองทดลองสอน

2. รักและเข้าใจศิษย์ ครูต้องพยายามศึกษาธรรมชาติของวัยรุ่น ว่ามีปัญหาที่มีความไวต่อความรู้สึก (sensitive) และอารมณ์ไม่มั่นคง ครูจึงควรให้อภัย เข้าใจ และหาวิธีการให้ศิษย์ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมอันไม่พึงประสงค์ครูต้องพยายามทำให้ลูกศิษย์รักและไวใจเพื่อที่จะได้กล้าปรึกษาในสิ่งต่างๆแล้วครูก็จะสามารถช่วยให้ศิษย์ประสบความสำเร็จในการเรียน และการดำรงชีวิตได้อย่างถูกต้อง

3. ส่งเสริมการเรียนรู้ปัจจุบันการส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นคว้าหาคำตอบด้วยตนเองหรือการเรียนรู้จากการช่วยเหลือกันในกลุ่มอาจทำให้ผู้เรียนมีวิธีการหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ ด้วยตนเองมากขึ้นมากกว่าจะคอยให้ครูบอกให้แต่ฝ่ายเดียว ครูจึงจำเป็นต้องชี้ช่องทางให้ผู้เรียนหาวิธีการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองมากขึ้น

4. ยุติธรรม อาชีพครูเป็นอาชีพที่จะต้องฝึกฝนตนเองให้เป็นคนซื่อสัตย์ ยุติธรรม ไม่มีอคติลำเอียงต่อลูกศิษย์ ไม่เห็นว่าคนที่มีปัญหาเป็นคนน่ารังเกียจ หรือพอใจแต่เฉพาะศิษย์ที่เรียนเก่ง ไม่สร้างปัญหาเท่านั้น ครูต้องมีความเป็นธรรมในการให้คะแนน และพร้อมที่จะอธิบายวิธีการให้คะแนน และการตัดเกรดได้ ครูต้องรอบคอบในการรอกคะแนน เพราะถ้าผิดพลาดแล้วบางครั้งก็จะทำให้ผู้เรียนที่ควรได้คะแนนดี ๆ กลับได้คะแนนเกือบจะสอบตกไป

5. ไม่แสวงหาประโยชน์จากผู้เรียน ลักษณะของครูจะต้องเป็นผู้ไม่แสวงหาอามิสสินจ้าง เงินไม่ใช่สิ่งที่สร้างความสุขเสมอไป ครูจึงจะต้องมีความระมัดระวังเป็นพิเศษในการกระทำใด ๆ อันจะก่อให้เกิดความเข้าใจได้ว่า ครูกำลังหาประโยชน์จากศิษย์อย่างไม่เป็นธรรม

6. ทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี ครูมีอิทธิพลต่อศิษย์ทั้งด้านวาจา ความคิด บุคลิกภาพ และความประพฤติ ครูจึงจะต้องพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพื่อให้ลูกศิษย์ได้ซึมซับสิ่งที่ทำจากตัวครูไป เมื่อศิษย์เกิดศรัทธาในความสามารถของครู ศิษย์อาจจะเลียนแบบความประพฤติของครูไปอย่างไม่ได้เจตนา เช่น การตรงต่อเวลา การพูดจาชัดเจน

การแสดงความคิดเห็นที่ตรงไปตรงมา สุภาพเรียบร้อย เป็นต้น

7. ให้เกียรติผู้เรียน การยกย่องให้เกียรติผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจ และเกรงใจผู้สอน ครูไม่ควรใช้อำนาจในทางที่ผิด เช่น พุดจาข่มขู่ ใช้คำพูดไม่สุภาพ เปลี่ยนชื่อผู้เรียน เยาะหยันหรือดูถูกผู้เรียน การเคารพผู้เรียนในฐานะปัจเจกบุคคลเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความเข้าใจ และการเรียนรู้ที่ดี เมื่อผู้เรียนได้รับการปฏิบัติอย่างดีย่อมก่อให้เกิดพลังในการศึกษาต่อไป

8. อบรมบ่มนิสัย ม.ล. ปิ่น มาลากุล อธิการบดีว่า การกระทรวงศึกษาธิการได้ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีบทบาทหน้าที่ในการอบรมบ่มนิสัยเด็ก โดยท่านเชื่อว่า “การอบรมบ่มนิสัยใคร ๆ นั้นเพียงแค่วันละนาทีก็ดีถม” ดังนั้นครูควรแบ่งเวลาในการอบรมบ่มนิสัยผู้เรียน เช่น ก่อนการสอนแต่ละชั่วโมงอาจชี้แนะหรือให้ความคิดที่ดีแก่ผู้เรียนได้ ครูควรถือเป็นหน้าที่ที่จะต้องสอนคนให้เป็นคนดี

9. ช่วยเหลือศิษย์ผู้เรียนมาอยู่ในสถานศึกษาพร้อมด้วยประสบการณ์และปัญหาที่แตกต่างกันออกไป ดังนั้นครูจึงมีหน้าที่ที่จะต้องสังเกตความผิดปกติหรือข้อบกพร่องของศิษย์ และพร้อมที่จะให้การช่วยเหลือได้อย่างทันท่วงที ไม่ให้ศิษย์ต้องก้าวถลาลึกลงไปในพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

นอกจากจรรยาบรรณต่อศิษย์แล้ว ครูจะต้องมีความประพฤติปฏิบัติต่อตนเอง ด้วยคือ จรรยาบรรณต่อตนเอง ครูจะต้องพัฒนาตนเองตลอดเวลาเพื่อให้มีลักษณะพฤติกรรม ดังนี้

1. ประพฤติชอบ ครูต้องตั้งตนไว้ในที่ถูกต้องควรสามารถบังคับตนเองให้ประพฤติแต่สิ่งที่ดีงามถูกต้อง
2. รับผิดชอบ ครูต้องฝึกความรับผิดชอบ โดยตั้งใจทำงานให้สำเร็จลุล่วง มีความผิดพลาดน้อย
3. มีเหตุผล ครูต้องฝึกถามคำถามตนเองบ่อย ๆ ฝึกความคิดวิเคราะห์หาเหตุผล หาข้อดีข้อเสียของตนเอง และเรื่องต่าง ๆ เพื่อให้ตนเองเป็นคนมีเหตุผลที่ดี

4. ใฝ่รู้ การติดตามข่าวสารข้อมูลอยู่เสมอ ๆ ทำให้ครูมีนิสัยใฝ่รู้ อยากทราบคำตอบในเรื่องต่าง ๆ ครูควรมีความรู้รอบตัวอย่างดีทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง เพื่อให้ครูดำรงชีพในสังคมได้อย่างเป็นสุข ปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ และชี้แนะสิ่งที่ถูกต้องให้ศิษย์ได้

5. รอบคอบ ครูต้องฝึกฝนตนเองให้เป็นคนรอบคอบ ละเอียดและประณีต ในการดำเนินกิจการต่าง ๆ การทำกิจกรรม เช่น ควบคุมบัญชีการเงินต้องรอบคอบ ต้องเห็นตัวเลขชัดเจนไม่ตกหล่น ทำให้เกิดการผิดพลาดที่เป็นผลร้ายทั้งของตนเองและผู้อื่น

6. ฝึกจิต การพัฒนาจิต ทำให้ครูอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและส่งผลทำให้ครูทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นครูจึงต้องหมั่นฝึกจิตของตนให้สูงส่ง สูงกว่ามาตรฐาน ระงับอารมณ์ไม่ดี คิดอะไรได้สูงกว่ามาตรฐาน และคิดเป็นบวก มากกว่าคิดลบหรือคิดร้าย

7. สนใจศิษย์ การสนใจพัฒนาการของผู้เรียน เป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้วิชาชีพครูก้าวหน้า เพราะถ้าไม่มีผู้เรียนก็ไม่มีวิชาชีพครู ครูจึงจำเป็นต้องศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับลักษณะธรรมชาติผู้เรียน การแก้ปัญหาผู้เรียน การส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

มาตรฐานการปฏิบัติตน (จรรยาบรรณของวิชาชีพ)

จรรยาบรรณต่อตนเอง

1. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ

จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

2. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ

จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

3. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริม ให้กำลังใจแก่ศิษย์และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า

4. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ

5. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ

6. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องไม่กระทำความผิดต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์และผู้รับบริการ

7. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ

จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

8. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ

จรรยาบรรณต่อสังคม

9. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

***** อ้างอิง มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา

อุดมการณ์ครู และ เอกลักษณ์ของครู

กฎหมายที่เกี่ยวกับการปฏิบัติราชการจรรยาบรรณวิชาชีพครู, อุดมการณ์ครู, เอกลักษณ์ของครู อุดมการณ์ครู ซึ่งเป็นหัวใจของการเป็นครู ประกอบด้วยคุณลักษณะดังนี้

1. ศรัทธาในอาชีพครู อุทิศตนเพื่อศิษย์และการศึกษา
2. ดำรงและส่งเสริมเกียรติแห่งวิชาชีพครู
3. บำเพ็ญตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน
4. ยึดมั่นในคุณธรรม มีใจรัก และเมตตาต่อศิษย์
5. มีจิตใจเป็นประชาธิปไตย
6. ยึดมั่นในศาสนา พระมหากษัตริย์

เอกลักษณ์ของครู โดยเน้นให้เห็นลักษณะเฉพาะของครูที่แตกต่างจากบุคคล ในอาชีพอื่น ประกอบด้วยคุณลักษณะดังนี้

1. ดำรงตนอย่างเรียบง่าย ประหยัด เหมาะสมกับอาชีพครู
2. มีอารมณ์มั่นคง และสามารถควบคุมอารมณ์ทั้งในและนอกเวลาที่สอน
3. มีสัจจะความจริงในความรับผิดชอบต่อนักเรียน และต่อตนเอง สามารถร่วมงานเป็น ทุ่ม
คณะได้
4. เป็นผู้มีความประพฤติดี มีศีลธรรมตามศาสนาที่ตนนับถือ และเป็นตัวอย่างที่ดี ของศิษย์
5. เป็นคนตรงเวลา ประพฤติตนสุภาพเสมอ
6. เป็นผู้มีความสะอาดเรียบร้อยและแต่งกายเรียบร้อยเหมาะสม
7. ใฝ่หาความรู้ สืบค้นและปรับปรุงแก้ไขตนเองและงานสอนอยู่เสมอ
8. กระตือรือร้น ขยันหมั่นเพียรและตั้งใจใช้กลวิธีสอนให้ศิษย์ เกิดความรู้จนเป็นแบบอย่างการสอนที่ดี
9. มีความคิดริเริ่มและนำสิ่งใหม่ ๆ มาใช้สอนศิษย์
10. รู้จักผ่อนปรนต่อปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานครู และหาทางแก้ไขโดยสันติวิธีเป็น พลเมืองดี
12. ให้เกียรติโดยไม่เลือกเชื้อชาติ ศาสนา ฐานะครอบครัวเพศและวัย
13. เป็นผู้มีความใจกว้าง และมีน้ำใจนักกีฬา รับฟังความคิดเห็นของศิษย์ และเปิดโอกาสให้ศิษย์ ได้
ปรึกษาหารืออย่างสุภาพเสมอ

14. เอาใจใส่ต่อการเรียน ความประพฤติ และความเป็นอยู่ของศิษย์อยู่เสมอ
15. เข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของศิษย์
16. เป็นผู้เห็นศิษย์มีความสำคัญ และพิจารณาคุณค่าของศิษย์แต่ละคนด้วยเหตุผล
17. เป็นผู้ที่น่ารักและทำให้ศิษย์ เกิดความอบอุ่นใจ
18. มีความยุติธรรม และตัดสินใจหรือลงโทษศิษย์อย่างมีเหตุผล
19. เป็นผู้ควรแก่การยกย่อง นับถือในเชิงภูมิปัญญา และเชี่ยวชาญ ไหวพริบในด้านการอบรม สั่งสอน
20. สามารถอธิบายเรื่องยากให้เข้าใจง่าย

การดำรงตนตามระเบียบวินัยและจรรยาบรรณที่ดี

การครองตน

1. วินัย คุณธรรม จริยธรรมสำหรับความเป็นครู

1.1 การมีวินัยในตนเอง

สามารถควบคุมตนเองให้ประพฤติปฏิบัติตามระบบระเบียบของสังคมเพื่อประโยชน์สุขของส่วนรวม คือเป็นคนซื่อสัตย์ มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน ประพฤติปฏิบัติตนในการดำรงชีวิตได้

1.2 วินัยและการรักษาวินัยของทางราชการ

ให้การสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ปฏิบัติหน้าที่ราชการตามกฎหมายและหน่วยงานการศึกษาด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต เสมอภาค และเที่ยงธรรม มีความวิริยะอุตสาหะ ขยันหมั่นเพียร พุ่มเทแรงกายแรงใจในการทำงาน ต่อนเย็นหลังเลิกงาน ประพฤติปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ อุทิศเวลาให้ทางราชการ ไม่ละทิ้งนักเรียนกระทำตนอยู่ในกรอบวินัยของทางราชการ รักษาชื่อเสียง ภาพพจน์ของตนเองและของโรงเรียน รวมทั้งรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนเองมิให้เสื่อมเสียโดยไม่กระทำการใดๆ ที่ได้ชื่อว่าประพฤติชั่วและไม่กลั่นแกล้งกล่าวหาผู้อื่นโดยปราศจากความจริง

1.3 คุณธรรม จริยธรรม

ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต เสมอภาคและเที่ยงธรรม ไม่เลือกที่รัก มักที่ชัง มีความวิริยะอุตสาหะ คือ งานไหนที่ยังไม่เคยทำมาก่อน ก็พยายามศึกษา สอบถามผู้รู้ แล้วทำงานสำเร็จ ลุ่่วงไปได้โดยดี มีความขยันหมั่นเพียร พุ่มเทเวลาในการทำงานอย่างเต็มที่แม้กระทั่งล่วงเลยเวลาราชการก็ตาม เคารพผู้อาวุโสกว่า โดยการแสดงความเคารพ กตัญญูทบทวีต่อบิดามารดา รู้จักการให้อภัย และใช้จ่ายอย่างประหยัด ซื่อเฉพาะของที่จำเป็น เมื่อได้รับมอบหมายงานใดไปทำ จะให้ความใส่ใจต่องาน ไม่โยนงานให้ผู้อื่นต้องเดือดร้อนต้องมาแก้ไขแทนเมื่อทำงานผิดพลาดพร้อมรับฟังและแก้ไข พยายามอดทนอดกลั้นทุกสถานการณ์ และมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ เห็นได้จากการแสดงความเคารพขณะได้ยินเพลงชาติ

1.4 การประพฤติปฏิบัติตนเหมาะสมกับความเป็นครู

สามารถปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อศิษย์ทั้งทางกาย วาจา ใจ โดยมีกิริยามารยาทดี เรียบร้อย รู้จักกาลเทศะให้เกียรติผู้อื่นอยู่เสมอ ไม่ก้าวร้าวต่อเพื่อนร่วมงานและนักเรียน รู้จักสงบสติอารมณ์ได้เป็นอย่างดี อยู่ในศีลธรรม อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ไม่ทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคมของศิษย์ มีความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ มีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองโดยเข้ารับการอบรม ศึกษาค้นคว้าจากตำรา Internet อย่างสม่ำเสมอ เพื่อนำความรู้มาถ่ายทอดให้ผู้เรียนได้อย่างเต็มที่ และหลากหลาย อบรมสั่งสอนศิษย์ให้เป็นผู้มีเหตุผลให้ความเป็นกันเองกับศิษย์เห็นได้จากเมื่อศิษย์มีปัญหาจะมาพูดคุยปรึกษาปัญหาต่าง ๆ ไม่แสวงหาอามิสสินจ้างจากศิษย์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติ และไม่ใช้ศิษย์กระทำการใด ๆ อันเป็นการหาผลประโยชน์แก่ตน ตั้งใจสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนที่มีผลการเรียนอ่อนให้มีผลการเรียนดีขึ้น ส่วนนักเรียนที่ดีอยู่แล้วดีขึ้นไปอีกโดยไม่หวังผลตอบแทน เคารพการปกครองระบอบประชาธิปไตย

1.5 การวางแผนเพื่อพัฒนาความก้าวหน้าในวิชาชีพครู

ทุ่มเทความตั้งใจในการทำงาน และจะศึกษาเล่าเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น เข้าร่วมประชุม สัมมนา เพื่อจะได้นำความรู้มาพัฒนาการเรียนการสอน พัฒนาตำแหน่งหน้าที่การงาน และเปิดโลกทัศน์ใหม่ ๆ ให้กับตนเอง

2. การพัฒนาตนเอง

2.1 การใฝ่รู้ใฝ่เรียน

สนใจใฝ่หาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ได้แก่ ตำรา หนังสือ อินเทอร์เน็ต หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ให้ทันโลกทันเหตุการณ์ งานวิจัยทางการศึกษาและวิทยาศาสตร์ และเข้ารับการอบรมต่าง ๆ และจากผู้เชี่ยวชาญ รวมถึงปราชญ์เฉพาะด้าน

2.2 ความฉลาดทางอารมณ์

สามารถทำงานการสอนได้ แม้นักเรียนจะดื้อก็สามารถปรับตัวและหาวิธีเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของเด็กให้หันมาสนใจต่อการเรียนได้ สามารถควบคุมอารมณ์โกรธเมื่อนักเรียนไม่ยอมทำงานหรือเชื่องช้า และอดทนอดกลั้น แล้วพยายามอธิบายเหตุผลและความสำคัญของการเรียนให้เด็กได้เข้าใจว่ามีความสำคัญสามารถทำให้เราได้ดีในอนาคตได้ เป็นทำให้พ่อแม่เกิดความภาคภูมิใจในตัวเรา

2.3 การสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

เมื่อได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานใด ๆ ก็ตาม มักจะต้องทำงานนั้น ๆ ให้สำเร็จตามกำหนดเวลา ทุ่มเทแม้ว่าต้องทำนอกเหนือเวลาก็ตาม และงานที่ได้มามากเป็นที่พอใจของเพื่อนครูและผู้บริหาร หากงานใดได้รับการแก้ไขพร้อมยอมรับและทำการแก้ไขให้ดีขึ้น

3. การพัฒนาบุคลิกภาพ

3.1 การพัฒนาบุคลิกที่ดี

ประพฤติปฏิบัติตนด้วยความสุภาพ อ่อนน้อม สำนวณกาย วาจา ใจ ทั้งต่อบุคคลในวัยเดียวกันและบุคคลที่อาวุโสกว่า และผู้ที่มีวุฒิภาวะน้อยกว่า มักจะกล่าวคำทักทายและแสดงความเคารพอยู่เสมอ การแต่งกายสะอาดเรียบร้อยถูกต้องตามกาลเทศะ สวยงาม

3.2 การปรับตัว

รู้จักควบคุมอารมณ์ของตนเอง เมื่อไหร่ที่มีปัญหามักจะใช้สติเพื่อแก้ไขปัญหาที่มีจิตใจมั่นคง สนใจเรียนรู้วัฒนธรรมของสถานศึกษา สามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมงานทุกคนได้ดี และสามารถปรับตัวเพื่อทำการสอนได้ และเกิดความเข้าใจนักเรียน

4. การดำรงชีวิต

4.1 การประพฤติตนตามหลักศาสนา

นับถือศาสนาพุทธ จึงดำเนินชีวิตโดยการยึดหลักธรรมศีล ๕ ไม่ฆ่าสัตว์ ลักขโมย ไม่ประพฤติตนในทางเสื่อมเสียในทางชู้สาว ไม่พูดจาโกหก พูดจาไพเราะอ่อนหวาน ไม่ดื่มสุราของมึนเมา ดำรงตนเป็นพุทธมามกะที่ดี โดยการไปทำบุญตักบาตรตามโอกาสต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ ไม่ดูถูกเหยียดหยามผู้อื่น และไม่ลบหลู่ดูถูกศาสนาอื่น

4.2 การดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

ใช้ชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง บริหารจัดการเศรษฐกิจในครัวเรือนได้อย่างดี ไม่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย พออยู่พอกินตามอัตภาพ สามารถจัดสรรรายได้ของตนเองได้

การครองคน

การสร้างความสัมพันธ์ในองค์กร ต่อผู้บริหาร เพื่อนร่วมงาน ข้าพเจ้าได้ให้ความช่วยเหลือบุคคลในองค์กรในการทำงาน ให้คำปรึกษา และยอมรับฟังความคิดเห็นจากข้อเสนอแนะต่างๆ ยอมรับในสิ่งที่ตนได้กระทำ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อบุคคลในองค์กรและนอกองค์กร

การสร้างงานจากการทำงานเป็นทีม ข้าพเจ้าเป็นผู้นำในการวางแผนก่อนการทำงาน ปฏิบัติงานต่างๆ ให้ความร่วมมือในการทำงานทุก ๆ กิจกรรมในองค์กร และให้ความร่วมมือกับองค์กรภายนอก ลงมือปฏิบัติงานอย่างเต็มใจ เต็มความรู้ความสามารถจนงานที่ได้ทำลุล่วงและประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ตั้งไว้ ให้เกียรติซึ่งกันและกัน เห็นความสำคัญในการปฏิบัติงานทุกงาน

การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีแก่ผู้มาขอรับบริการ และประชาชนในพื้นที่ เป็นหนึ่งในจรรยาบรรณวิชาชีพครูที่มีต่อผู้รับบริการ และต่อสังคม ข้าพเจ้าไม่เคยปฏิเสธในทุกความช่วยเหลือ เต็มใจให้บริการ สร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ถึงแม้อันที่ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติหน้าที่นั้นจะต่างศาสนา ต่างภาษาและวัฒนธรรมก็ตาม ข้าพเจ้าพร้อมจะให้ความรู้ ให้ความช่วยเหลือให้กับผู้เรียน ประชาชนในพื้นที่ เนื่องจากผู้เรียนอยู่ในถิ่นทุรกันดาร ผู้ปกครองจึงหวังอยากให้บุตรหลานของตนได้รับการศึกษาที่ดี คอยให้คำแนะนำที่ดี และเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชนเสมอที่มีโอกาส

การครองงาน

ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ข้าพเจ้ามีแนวทางในการดำเนินงานให้บรรลุผลตามเป้าหมายในการทำงานเสมอ ลำดับความสำคัญของงาน เพื่อให้การทำงานเป็นระบบ ถูกต้อง และทัน่วงที ไม่ให้ราชการเสียหาย มีความตั้งใจ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายที่ได้รับจนสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ยอมรับฟังคำแนะนำและปรับปรุงแก้ไข ทั้งงานสายการสอน และงานที่ได้รับมอบหมายพิเศษ ซึ่งการปฏิบัติดังกล่าวทำให้ได้รับความไว้วางใจจากผู้บริหาร เพื่อนครู นักเรียนและผู้ปกครอง เป็นผู้นำในการทำกิจกรรม

การพัฒนาความรู้และทักษะให้เชี่ยวชาญ เฉพาะด้าน ศึกษาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ ค้นคว้า หาความรู้ ข้าพเจ้าพัฒนาตนเองทั้งการอ่านหนังสือ ค้นคว้าทางอินเทอร์เน็ต ดูข่าวสาร และเข้ารับการอบรมตามความเหมาะสม การพัฒนาด้านสายงาน ข้าพเจ้าก็ให้ความสำคัญโดยเข้ารับการศึกษาต่อในสาขาการศึกษาหาบัณฑิต เพื่อนำความรู้มาพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนการสอนและการปฏิบัติงานในสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดส่งเสริม พัฒนา ปรับปรุง และแก้ไขการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยใช้ความรู้ ความสามารถ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และปรับปรุงงาน ใช้รูปแบบวิธีการสอนที่แตกต่างให้เหมาะสมกับสาระ เนื้อหา และผู้เรียน ให้เกิดความสนใจและเข้าใจได้ จัดทำนวัตกรรมการสอนเพื่อนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีความหลากหลาย รวมถึงจัดทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อส่งเสริม พัฒนาให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ดีขึ้น ความเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม ปฏิบัติดำเนินงานนั้น ๆ ให้เป็นไปตามความต้องการขององค์กร นักเรียน ผู้ปกครอง และประชาชน ให้ความร่วมมือช่วยเหลือ และประสานงานระหว่างส่วนราชการกับประชาชนหรือชุมชน

การดำเนินการกรณีผู้ประกอบวิชาชีพประพฤติผิดจรรยาบรรณ

บุคคล ซึ่งได้รับความเสียหาย หรือบุคคลอื่นซึ่งพบเห็นผู้ประกอบวิชาชีพประพฤติผิดจรรยาบรรณ ของวิชาชีพ มีสิทธิกล่าวหาหรือกล่าวโทษผู้ได้รับใบอนุญาตนั้น โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อคุรุสภา ภายใน 1 ปี นับ แต่ วันที่รู้เรื่องและรู้ตัวผู้ประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ การกล่าวหา หรือกล่าวโทษผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา

1. ทำเป็นหนังสือ ใช้ถ้อยคำสุภาพ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

- ชื่อ ที่อยู่ของผู้กล่าวหา/กล่าวโทษ และของผู้ถูกกล่าวหา/กล่าวโทษ
- บรรยายพฤติกรรมการทั้งหลายที่อ้างว่าเป็นการประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพพร้อมทั้งข้อเท็จจริง

เช่น ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร และพยานหลักฐาน เช่น พยานบุคคล พยานเอกสารหรือพยานวัตถุ ตามสมควร เพียงพอให้เข้าใจข้อกล่าวหาได้ดี

- ลายมือชื่อผู้กล่าวหา/กล่าวโทษ พร้อมเบอร์โทรศัพท์ที่สามารถติดต่อได้

2. การยื่นเรื่องกล่าวหา/กล่าวโทษให้ทำหนังสือถึงประธานกรรมการคุรุสภา ประธานกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ หรือเลขาธิการคุรุสภาแล้วแต่กรณี โดย

- ยื่นด้วยตนเอง • ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ • มอบให้บุคคลอื่นดำเนินการแทน
- วิธีการอื่นตามที่คณะกรรมการคุรุสภากำหนด

สำหรับวันยื่นเรื่อง จะนับจากวันที่ลงในประทับตราลงทะเบียนรับเรื่อง หรือวันที่ไปรษณีย์ต้นทางออกใบรับ ผาก หรือประทับตรารับที่หน้าซอง

กรณีตัวอย่าง การประพาศติผิดจรรยาบรรณวิชาชีพครู

ปัจจุบันสังคมเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะเทคโนโลยีมีบทบาทมากในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็น การสื่อสาร การจัดซื้อจัดจ้างหรือการจัดการเรียนการสอน ค่านิยมของคนในประเทศไทยมีนิสัยชอบเลียนแบบ ถ้าเพื่อนมีมือถือหรือรถใหม่ก็อยากมีตามเพื่อน ประกอบกับความเจริญ ทางนวัตกรรม เทคโนโลยีที่พัฒนาขึ้นอย่างรวดเร็วส่งผลให้บุคคล หรือผู้ประกอบการวิชาชีพทางการศึกษาต้องดิ้นรนติดตาม ให้ทันสมัย นอกจากสภาพเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองที่ส่งผลต่อ พฤติกรรมแล้ว ยังมีปัจจัยอื่นอีกหลายประการที่อาจทำให้ ผู้ประกอบวิชาชีพ ทางการศึกษาประพาศติผิดจรรยาบรรณวิชาชีพ อาทิ กฎระเบียบ หรืออุปนิสัย หรืออาจเป็นเพราะยังไม่มีความรู้ หรือไม่เข้าใจเกี่ยวกับจรรยาบรรณของวิชาชีพ จึงเสนอกรณีตัวอย่างของการกระทำผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ ทางการศึกษา ดังนี้

การประพาศติผิดจรรยาบรรณต่อตนเอง และ จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

ผู้ประกอบวิชาชีพครู อาสาช่วยเหลืองานวัดเก็บรักษาเงินในงานผูกพัทธสีมาฝังลูกนิมิต หลังเลิกงานฝัง ลูกนิมิตทุกคืน ผู้ประกอบวิชาชีพครูได้นำเงินจากการขายดอกไม้ ธูปเทียนและ ทองมานับตามปกติเพื่อมอบส่งให้ เจ้าอาวาสวัด ในระหว่างนับเงิน ผู้ประกอบวิชาชีพครูได้ถือโอกาสนำเงินที่ประชาชนบริจาค บางส่วนใส่กระเป๋า กางเกงตนเอง ซึ่งทางวัดได้ใช้กล้องวงจรปิดจับ ภาพ นำไปให้สื่อมวลชนลงทางสื่ออินเทอร์เน็ต คณะกรรมการ มาตรฐานวิชาชีพ พิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นการเอาทรัพย์สินของผู้อื่นไปโดยทุจริต จึงมีความผิดฐาน ลักทรัพย์ ซึ่งเป็น เงินบริจาคโดยประชาชนที่มีจิตศรัทธาได้ร่วมกัน บริจาคทำบุญให้แก่วัด พฤติกรรมดังกล่าวส่งผลกระทบต่อความ ศรัทธาของประชาชน และเป็นแบบอย่างที่ไม่ดีแก่ศิษย์หรือผู้รับบริการหรือประชาชน รวมทั้งเสียชื่อเสียงของ องค์กร วิชาชีพอันเป็นการกระทำผิดจรรยาบรรณต่อตนเองและ จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ตามมาตรา 50 (1) (2) แห่งพระราชบัญญัติ สภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 จึงมีมติให้เพิกถอน ใบประกอบวิชาชีพของผู้ ประกอบวิชาชีพครูดังกล่าวการประพาศติผิดจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

กรณีผู้ประกอบวิชาชีพครูเล่นการพนันไพ่ป๊อกแปด-เก้า อันเป็นการพนันห้ามขาดตามบัญชี ก อันดับที่ 11 ท้ายพระราชบัญญัติ การพนัน พ.ศ. 2478 ศาลพิพากษาให้จำคุก 6 เดือน ลดโทษให้กึ่งหนึ่ง คงจำคุก 3 เดือน ให้ เปลี่ยนโทษจำคุกเป็นกักขัง 3 เดือน โดยไม่รอกการลงโทษ คณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพพิจารณาแล้วเห็นว่า การ กระทำของผู้ประกอบวิชาชีพ เป็นการกระทำที่กระทบต่อการประกอบวิชาชีพอย่างรุนแรง ซึ่งถือเป็นการประพาศติ ผิดจรรยาบรรณ ต่อตนเอง และผิดจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ตามมาตรา 50 (1) (2) แห่งพระราชบัญญัติสภาครูและ บุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 จึงมีมติให้พักใช้ใบประกอบวิชาชีพ เป็นเวลา 5 ปี

การประพาศติผิดจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

กรณีผู้ประกอบวิชาชีพครูลงโทษนักเรียนด้วยความรุนแรงด้วยการตีไม่มีเหตุผล จับแก้ม ลูบมือ ลูบแขน เด็กหญิงใช้คำพูดไม่เหมาะสมกับศิษย์ ชมเชยผู้ปกครองนักเรียน ไม่เตรียมการสอน สอนไม่จบหลักสูตร ไม่ครบ บทเรียน มีบุคลิกภาพ ไม่เหมาะสมกับการประกอบวิชาชีพครู เช่น นั่งยกขาวางบนเก้าอี้ นั่ง ระหว่างการสอน แต่ง กายสกปรก รับประทานอาหารระหว่างสอนนักเรียน คณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ พิจารณาแล้วเห็นว่า การ กระทำของผู้ประกอบวิชาชีพ เป็นการประพาศติผิดจรรยาบรรณ ต่อวิชาชีพ และจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ตาม

มาตรา 50 (2) (3) แห่งพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 จึงมีมติให้พักใช้ใบประกอบวิชาชีพ เป็นเวลา 1 ปี

การประพตติผิดจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

กรณีผู้ประกอบวิชาชีพครู 2 ราย ได้ร่วมมือกันทำร้ายผู้ประกอบวิชาชีพครูด้วยกันโดยการชกที่ใบหน้า 1 ครั้ง และเตะที่หน้าอก 1 ครั้ง เป็นเหตุให้ผู้เสียหายได้รับบาดเจ็บ คณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ พิจารณาแล้วเห็นว่าผู้ประกอบวิชาชีพครูต้องช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ รักษาความสามัคคีในหมู่คณะ แต่ผู้ประกอบวิชาชีพครูทั้ง 2 ราย กลับทำร้ายเพื่อนครูด้วยกัน เป็นการประพตติผิด จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ตามมาตรา 50 (4) พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 จึงมีมติให้ภาคทัณฑ์

การประพตติผิดจรรยาบรรณต่อสังคม

กรณีผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ร่วมกับพวกบุกรุกแผ้วถางป่าและตัดไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติภูพาน โดยมี ไม้ประดู่และไม้แปรรูปในครอบครอง และอ้างตัวเป็นเจ้าของที่ดิน คดีมีมูลการประพตติผิดจริงเป็นการประพตติผิดจรรยาบรรณต่อสังคม

การกำหนดจำนวนครั้งการลาและการมาทำงานของข้าราชการ

การกำหนดจำนวนครั้งการลาและการมาทำงานให้ถือปฏิบัติตามหนังสือ สพฐ. ที่ ศธ 4009/ว 458 ลงวันที่ 25 มกราคม 2553) ดังนี้

1.1 เกณฑ์ที่ถือว่า “ลาบ่อยครั้ง”

- (ก) ลาเกิน 6 ครั้ง สำหรับข้าราชการที่ปฏิบัติราชการในสถานศึกษา
- (ข) ลาเกิน 8 ครั้ง สำหรับข้าราชการที่ปฏิบัติงานในสำนักงาน

สำหรับข้าราชการที่ลาเกินจำนวนครั้งที่กำหนด แต่วันลาไม่เกิน 15 วันทำการและมีการปฏิบัติงานดีเด่น ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือน อาจพิจารณาผ่อนผันให้เลื่อนเงินเดือนได้

1.2 เกณฑ์ที่ถือว่า “มาทำงานสายเนื่อง ๆ”

- (ก) มาทำงานสายเกิน 8 ครั้ง สำหรับข้าราชการที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา
- (ข) มาทำงานสายเกิน 9 ครั้ง สำหรับข้าราชการที่ปฏิบัติงานในสำนักงาน หลักเกณฑ์อนุโลมใช้กับลูกจ้างประจำด้วย

กรณีข้าราชการที่มีคำสั่งให้ไปปฏิบัติราชการคาบเกี่ยวระหว่างสถานศึกษากับสำนักงานให้ใช้เกณฑ์ “การลาบ่อยครั้ง” ตามข้อ 1.1 (ข) และเกณฑ์ “การทำงานสายเนื่องๆ” ตามข้อ 1.2 (ข)

เอกสารอ้างอิง

วินัยข้าราชการครู [ออนไลน์] [ค้นเมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2558] เข้าถึงได้จาก
<https://www.kroobannok.com/7478>

จรรยาบรรณวิชาชีพครู [ออนไลน์] [ค้นเมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2558] เข้าถึงได้จาก
<http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=44686&Key=infographics>

การกำหนดจำนวนครั้งการลาและการมาทำงานของข้าราชการ [ออนไลน์] [ค้นเมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2558] เข้าถึงได้จาก http://www.kksec.go.th/new/upload/file/news_2019Jan11020102.pdf